

Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu üldkoosoleku protokoll
4.06.2019

Koht: Toompuiestee 24, Tallinn

Aeg: 4.06.2019, kell 10.00 – 11.30

Osalejad:

Aegviidu Puit (Tõnu Ehrpais), Artiston OÜ (Toomas Keskülla), Baltic Connexions OÜ (Janno Pärnsalu), BM Trada Eesti OÜ (Arved Liivrand), Combimill Sakala OÜ (Margus Kohava), Combimill Reopalu OÜ (Marek Moorits), HD Forest AS (Meelis Merenäkk), Holmen Mets AS (Hendrik Nõmme), Intrac eesti AS (Tauri Kakko), Lasita Maja AS (Kristjan Konts), Lemeks AS (Jüri Külvik), Luua MK (Peep Arold), Metsä Forest Eesti AS (Enn Sapp), Palmako AS (Jüri Külvik), Stora Enso Eesti AS (Tõnu Saaber), SCA Metsad Eesti AS (Raul Soekõrv), Tarmeko Spoon AS (Jaak Nigul), Timbeter OÜ (Anna-Grete Tsahkna), Tornator Eesti AS (Riido Rosin), UPM AS (Ene Kirss), Vara Saeveski OÜ (Andres Hummal), Viiratsi Saeveski AS (Tõnu Ehrpais), VMF Eesi OÜ (Tarmo Tiivoja), Woodwell AS (Andres Hummal)

Osalesid 23 liiget 63-st. Üldkogu on vastavalt põhikorra punktile 4.4.6 pädev vastu võtma otsuseid sõltumata osavõtvate liikmete arvust.

H. Välja: Kinnitada koosoleku läbi viimise kord. Koosoleku juhataja on Henrik Välja, protokollija ja häälte lugeja Pille Meier

Hääletamine: 23 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

H. Välja: Kinnitada koosoleku päevakord

Päevakord:

- EMPL juhatuse esimehe sõnavõtt
- Ülevaade 2019 I poolaasta tegevustest
- 2018 aastaaruande kinnitamine
- 2019 aastaaruande audiitori valimine
- EMPL tegevusaadressi muutmine

Palun hääletada, kes on päevakorra poolt.

Hääletamine: 23 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

1. Juhatusesimehe tervitus

J. Nigul: Tõnu Önnepalu on öelnud järgmised sõnad: „Heaolu ehitamine on juba mõnda aega olnud vaid fiktiivne. Kuna tegelikult enam midagi lisada ei ole, siis lisatakse näivusi.“

Üks näivus, mida viimastel aastatel on hoogsalt ehitatud, on arusaam, nagu võiks meie ühiskond saada hakkama ilma tootmise ja rahata. Ometi armastvad selle näivuse loojad

endiselt elada soojas toas, kanda riideid ja kasutada erinevad elektroonilisi abivahendeid oma sõnumi kuuldavaks tegemiseks. Olen korduvalt küsinud, kuidas suudab meie ühiskond toimida nii, et 300 000 maksumaksjat peab üleval iseenast ja ülejäänud miljonit. Ja kui kaua selline olukord kesta saab. Vaadates tänaseid riigieelarve läbirääkimisi, võib ütelda, et reaalsus hakkab jõudma ka arvudesse. Iseasi, kas sellest midagi õpitakse ja kas õpivad need, kes riiki majandama peavad või need, kes häälekalt oma näivust nõuavad.

Ei pea töötama metsandussektoris, mõistmaks, et Eesti ühiskond on tänaseks lõhestunud. Lõhestunud igast otsast. On roheaktivistid versus tööstusnimesed. Linnainimesed versus maainimesed. Ühe peakatte kandjad versus peakatteta tegelased. Juustega ja kiilakad. See viimane oli muidugi nali. Inimesed on kistud sõnasõtta ja viha erinevate osapoolte vahel aina kasvab. Sest ressursse enam kõigile ei jätku. Ressursside all pean ma silmas näilise töö eest reaalselt head palka võimaldavaid ametikohti. Kuid kas saame oma riigi ja iseseisvuse rajada vaid vihale, eriti vihale üksteise vastu?

Inimest eristab ülejäänud liikidest üks oluline oskus- oskus teha koostööd. Metsandussektor on viimastel aastatel olnud suure surve all. Ainus võimalus sellele survele vastu seista on läbi koostöö. Kas olete tähele pannud kui ühtset juttu ajavad metsandussektori vastased? Kui läbimõeldult korrutavad nad ühtesid ja samu sõnu? Kui tahame nendele vastu seista, peame ka meie tegema tugevat koostööd. Nii meie Liidu siseselt kui ka meie vaateid jagavate teiste organisatsioonidega..

Meie sektoril lasub suur vastutus meie riigi ja ühiskonna ees. Eesti on metsariik. Mets oli, on ja jääb eestlastele oluliseks. Mets on koht, kus käia matkamas ja puhkamas, kus korjata marju ja seeni. Meie majanduse alustala. Tööandja. Süsiniku talletaja. Teadusobjekt. Ressurss, mis võimaldab luua looduslähedast elukeskkonda. Koht loomadele ja taimedele elamiseks. Mets on meie riigi, meie julgeoleku ja meie rahva tervise tagatis.

Oleme metsandussektoris loonud visiooni, mis räägib sellest, kuhu Eesti metsarikka riigina võiks jõuda. Loodame, et selle visiooni viis ja need sõnad jõuavad paljudeni, jäävad meelde ja saavad ühel hetkel teoks.

Meie esimene soov on **suurendada Eesti metsarikkust ja pärandada oma lastele terved metsad**. Kahjuks on Eesti tänased majandusmetsad mõneti kehvast seisust. Puud on tihti vanad ja haiged, metsad sageli hooldamata ja liigivalik juhulik. Ajal kui looduskaitse tungib edasi penikoormasaabastes, kõnnib meie metsaselektsoon ja metsahooldus teosammul. Jah, on omanikke, kes tegutsevad hästi ning tublilt, kuid on kümnetes tuhandetes neid metsaomanikke, kes arvavad, et terve ja tugev majandusmets sünnib ning kasvab ise. Ometi on meil lähedal olemas üks eeskuju. 1947 aastal, vahetult pärast kaotatud sõda, otsustati Soomes asuda tegelema metsade juurdekasvu parandamisega läbi metsaselektiooni. 1960'ndate algusest on sellel programmil olnud riigi rahaline toetus. Nende umbes 60 aastaga on harilikul männil saavutatud umbes 20% ne juurdekasvu kiiruse tõus ja selle läbi umbes 15 aastat lühenenud raiering parendatud puistutes. Kase osas on saavutatud ligi 30% ne kasvukiiruse tõus ja palgi kvaliteediomaduste oluline paranemine. Soome raiemahud on kerkinud 60-70 miljonilt tihumeetrit 100 miljoni peale. Ka Eesti metsades võiksime samalt pindalalt kui täna, raiuda 20 miljonit tihumeetrit, kui

hoiaksime ning hooldaksime oma metsasid. Metsade juurdekasvu suurendamine pole aga oluline ja vajalik pelgalt majanduse, vaid ka kliima seisukohast.

Vaadates globaalseid trende on käesolevas sajandist kujunemas puidusajand. Globaalsete kliimaprobleemide taustal pöörab maailma aina enam pilku metsadele ning puittoodetele. Süsinikku seob teatavasti just intensiivselt kasvav mets. Seega võttes vanad puud maha ja istutades asemele uued, hakkab uus süsinikusidumise protsess. Valmistades mahavõetud puust aga pikaajalise toote, lukustame selle süsiniku pikemaks ajaks. Asendades selle puittootega nafta või betoonipõhise asja, on kasu loodusele suisa kolmekordne. Nagu on öelnud Eesti soost Cambridge kliimateadlane: "Metsade kasvamine seob süsinikku ja seda puitu saab siis kasutada kütteks ja ehitamiseks. Viimasel juhul jääb süsinik hoiule päris pikaks ajaks." Notre Dame näide.

Üle-eelmisel nädalal käisid EMPLi algatusel Eesti kolme ülikooli teadlased tutvumas Soomes Aalto ülikoolis sealse tehnoloogiga, mis võimaldab toota tselluloosist kangast. Just sellele tehnoloogial oli toodetud pidukleit, mida kandis Soome presidendiproua oma riigi sünnipäeval. Miks on tselluloosist kangas oluline? Sest ligi 80% maailma tänastest rõivastest on toodetud naftast. Ülejäänud 20% aga puuvillast, mille kasvatamine on äärmiselt keemia ja mageveemahukas. Vaid mõne aastaga on rõivatööstus hakanud pöörama pilku viskooskangastele, mille tootmine on keskkonnasõbralikum ja mida saab paremini ümber töödelda kui tänaseid ringluses olevaid kangaid. Soome riik on otsustanud olla siin teerajajate seas.

Küsimus on, kas tänaste ühiskondlike debattide taustal suudaksime ka Eestis teha ühiskondliku kokkuleppe ja olla puidu väärimdamises ja arendamises maailmas teerajajate seas? Puidust tooted ja puidukeemia on tulevik. Kuid siin oleks lisaks ettevõtjate soovile vaja ka riigi ja laiemalt ühiskonna tuge. See mõttekäik kätkeb aga meie sektori teist visioonipunkti: **teha Eestist läbi metsade parendamise ning puidu väärimdamise innovatiivne roheriik.**

Riik võiks olla sellest huvitatud, sest mida kõrgemal astmel me puitu väärimdame, seda suuremat lisandväärtust me loome ning seda rohkem jõukust on meie inimestel ning meie riigil.

Panustades tervetele metsadele ja puidu väärimdamisele, saaksime **ehitada riigi, mis suudab end ise majandada**. Olla edukas ka nendel aegadel, kui eurotoetused kaovad või tulevad maailmamajanduses kehvemad ajad. Juba tänane metsa- ja puidutööstus on Eesti kõige suurem ja olulisem tööstusharu ja üks peamisi tööandjad maapiirkondades. Pea ainus sektor, kus suudame maailmamastaabis võistelda nagu võrdne võrdsete seas selliste riikidega kui Saksamaa, Austria, Soome, Rootsi või Kanada. Oleme Eesti kaupade ekspordi ja impordi bilansi peamine tasakaalustaja. Oleme suutnud end töötada odavast tööjõumaast suurte sekka. Ometi on meil veel võimalusi suuremaks lisandväärtuse loomeks, kui panustaksime oma teaduse ja tööstuste koostöös senisest rohkem puidu keemilisse väärimdamisse. E-tiigri kõrval võiks Eesti olla maailmas ka biomajanduse tiiger.

Eesti metsa ja puidutööstusel on olemas visioon, mis tugineb kolmel alustalal:

- Pärandada oma lastele ja lastelastele tugevad ja terved metsad

- Ehitada Eestist läbi puidutööstuse oskusliku arendamise innovatiivne roheriik
- Ja läbi nende tegevuste luua riik, mis suudab end ise majandada.

Nende eesmärkide saavutamine ei ole võimalik ilma ühise koostööta kogu sektori vahel ja riigipoolse panusega. Mis tuleb muidugi meie raha eest. Loodan, et see visioon, suudab meid liita, hoida ühtsena ja leida ka kaasamõtlejaid, mille najal tänased raskused ületada. Ühiselt suudame me näidata, mis vahe on tegelikkusel ja näilisusel. Aitäh!

2. Ülevaade 2019 I poolaasta tegevustest

H. Välja: Tegevitiimis on 2 täiskohaga inimest: P. Meier hariduse teemajuht, H. Välja tegevjuht, lisaks L. Pall on lapsehoolduspuhkusel, K. Alliksaar on tööl 0,2 koormusega, E. Konze on Puuinfo konsultant (~20h kuus), kommunikatsiooni viib läbi Akkadian (K. Lainas) (~40h), MAK konsultant E. Rebane (tunnipõhine arvestus), ELVISE projektijuht G. Kuhi (tunnipõhine arvestus).

Viimane poolaasta on olnud uue juhatuse sisseelamiseks. Puuinfo tegevused on olnud tagasihoidlikud. Klatri projekt on EASi järelvalves. ELVISE projekt tehakse omavahenditest. Hariduse vallas oleme alates 20.02.2019 konkursi korras kutse andja, uute standardite koostamine, koostöö EMÜ õppekavade arendamisel, koostöö TKL haridusrühmas. Väga edukas oli mais toimunud õppekursioon Aalto Ülikooli ja koostöö võimaluste otsimine. Osaleme riigi poolt alustatud mõttega luua erialaliitude juurde TA nõunikud. MAK protsessis on osalenud T. Ehrpais ja J. Nigul. Täpsemalt sellel teemal räägime pärast üldkogu toimuvat seminaril. Väga hästi on käivitunud sertifitseerimisrühma töö, oleme palunud alustada Eesti FSC kontrollitud puidu riskihinnangute täpsustamist. Eelmisel aastal taotlesime KIK rahastust metsamajanduse sotsiaalmajandusliku mõju uurimiseks, rahastust me ei saanud, aga juhatus otsustas selle ära teha omavahenditest. Mustandi versiooni tutvustame järgneval seminaril Kui uuring saab valmis, siis tutvustame seda laiemale avalikkusele. Juhatuses on olnud oma väike töörühm, kes tegeles RMK puidumüügi lepingutega. Kõige mahukam on olnud kommunikatsioonitegevus: on olnud mitmeid kohtumisi, artikleid, intervjuusid, telesaates. Meie eesmärk on tutvustada metsateemat teaduspõhiselt. Toimub töö poliitikutega, erakondadega.

Harjumuspäraselt oleme kevadel olnud Riigikogus, aga sel korral oleme Metsamajas. Meie poole pöördus Ekspress Grupp, kes tahavad teha sügisel suuremahulist konverentsi üldsusele ja ka otsustajatele, konverents toimub oktoobris viimasel nädalal. Riigikogus toimus konverents 5 aastat ja see formaat ei täitnud oma ülesannet Riigikogu liikmeid kuulama saada. Lisaks oleme me täna siin, sest EMPL kontor on alates sellest nädalast aadressil Toompuiestee 24, mis säästab rahalisi vahendeid. Kunagi oli siia kolimine juba päevakorras, aga siis ei olnud mõistlik kolida RMK majja. Nüüdsest on Toompuiestee 24 nimetatud Metsamajaks, kus on ka teisi metsanduse organisatsioone. RMK peakontor kolis Sagadisse.

3. 2018 aastaaruande kinnitamine

H. Välja: 2017 oli EMPLle keeruline aasta, sest puudusid KIK toetused ja käivitasime kommunikatsioonitegevused. 2018 palusime liikmetelt lisarahastust kommunikatsioonitegevuste läbi viimiseks. Kuna EMPL tegeleb väga palju projektipõhiselt, siis mitmed väljamaksud tulevad hiljem ja seega peaks meil oleme vabu vahendeid tegevuste läbi viimiseks. On hea meel tõdeda, et ükski liige ei ole lahkunud seoses liikmemaksu tõstmisega. 2018 aasta lõpetasime tugeva positiivse tulemiga, mis on eesmärgiks ka käesoleval aastal.

Palun hääletada, kes on aastaaruande poolt
Hääletamine: 23 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

4. 2019 aastaaruande audiitori valimine

H. Välja: Teen ettepaneku valida EMPL 2019 audiitoriks Ilmar Tälli, vandeaudiitor nr 443 TPMM Nordic OÜ

Palun hääletada, kes on selle poolt, et valida audiitoriks Ilmar Tälli
Hääletamine: 23 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

5. EMPL kontori kolimine aadressile Toompuiestee 24, Tallinn

H. Välja: Alates selle aasta juunist asub EMPL kontor aadressil Toompuiestee 24, Tallinn. Vastav muudatus tuleb teha ka Äriregistris ja selleks on vaja EMPL üldkogu otsust. Palun hääletada, kes on selle poolt, et EMPL ametlik aadress on Toompuiestee 24, Tallinn

Hääletamine: 23 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

Henrik Välja
Koosoleku juhataja

Pille Meier
Protokollija